

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 413. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960030304/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

dende Mennesker være u-anfægtede indtil han i Skoven fik styret sin Hevn. Hans Moder, som merkede, at de vigtigste Sager bleve derved forsømmede, taledes ham derfor engang haardt til, og sagde: Den Kriig, som du fører med Ræven, er baade din Høyhed og Alder u-anstændig. Forestill dig, at du enten vinder eller taber: Taber du, saa haver du baade Skammen og Skaden, og vinder du, saa er det en Seyer, som du ikke kand bryste dig af. Intet er daarligere for en gammel fornemme Mand end at legge sig ud med Canaille; thi hvordan end Udfaldet bliver, saa taber man derved. Fanden merkede, at denne hans Moders Erindring var vel grundet, og bad derfor, at hun vilde negociere en Fred, hvilken han vilde ratificere, thi, sagde han, det er mig selv ikke anstændigt at gjøre det første Trin. Hun paatog sig villigen saadan Commission, og confererede saalænge med Rævens Moder derom, at ved disse tvende Dammers Middel et Forliig blev sluttet mellem de stridende Parter; saaledes, at den eene herefter ikke skulde mænge sig udi den andens Forretninger, og at Fanden alleene skulde sætte Snarer for Mennesker, og Ræven alleene for Dyr. Denne Fred blev kalden Damernes Fred, og meenes der, at den haver tient til Model til det Forliig, som udi disse sildere Tider er bleven sluttet udi Frankerig, og som gemeenligen kaldes La paix des Dames.

*Fabelen lærer, at naar man falder i Kriig med sin Lige-
mand, kand man bevæbnet møde ham. Hvis derimod
en ringe og foragt Modstander, der intet haver at mi-
sie, hverken udi Anseelse eller udi Reputation, truer
med Feide, maa man søge at stille ham tilfreds og hel-
ler taale en Insulte, end at gribe til Gevær, for at er-
holde en Sejer, hvoraaf man ingen Ære haver.*

166. Fabel.

Ulven og Hierophiten.

En Hierophit eller hellig Slange arbejdede engang paa at omvende Ulven, for hvilken han en heel Time catechise-

MORALSKE FABLER

rede, foreholdende ham hans Synders Grovhed, og formanede ham at føre herefter et andet Levnet. Ulven svarede dertil saaledes: Jeg kand forsikkre Eders Velærværdighed, at jeg intet Ondt meener derved, men man maa være folkelig og skikke sig efter Moden. Mine Medbrødre vilde holde mig for en Pedant, hvis jeg gik et Faar forbi, og alleene beegnedede det med en simple Hilsen. Den hellige Slange sagde da: Dine Medbrødre ere ligesaa gode som du: I ere Røvere tilsammen: Naar jeg taler til dig, saa meener jeg det heele Røver-Pak. Ulven svarede: Naar jeg taler til en hellig Munk, meener jeg ogsaa alle hans Medbrødre; thi I ere alle lige hellige. Hvad vil du sige dermed, sagde Hierophiten, at vi alle ere lige gode? Jeg vil intet andet dermed sige, svarede Ulven, end at vi nære os enhver paa sin Maade: Vi ved at jage efter Faar og Lam, og I ved andre lige saa redelige Midler. Gak din Vey, sagde Hierophiten, jeg merker, at du haver ikke mindste Gnist af Samvittighed. Og I, svarede Ulven, haver maaskee for meget deraf, saa at den hos eder foraarsager saadan Obstruction, at den ikke kand virke. Somme have ingen Samvittighed, og derfor ogsaa have ingen Regel, som de kand rette sig efter, andre foregive at have Samvittighed udi Toppmaal, men ville ikke rette sig derefter. Jeg maatte gjerne vide hvilken af de tvende er meest strafværdig. Ved dette Svar blev Hierophiten stum, og Catechisationen havde Ende.

Fabelen lærer, at hvo der vil omvende en anden, maa først selv fejge for sin egen Dør.

167. Fabel.

Strandmogen og Ræven.

Strandmogen, da den saae Ræven at gjøre et stort Nederlag paa Høns, Gæs og Ænder, sagde den: Skiæmmer du dig ikke ved at handle saaledes med uskyldige Creaturer, som intet Ondt have gjort dig. Ræven svarede: Jeg haver erkyndiget mig om dit Forhold mod de uskyldige Fiske,